

ALKUSANAT

Suomen sarjakuvatarjonta näkyy synkimmillään sarjakuvalehdistössä. Sarjakuvalehtien suuri lukumäärä ei valitettavasti takaa kovinkaan korkeata juonellista tai graafista laatua. Juuri sarjakuvalehdissä ilmenevät selvimmin ne negatiiviset piirteet, joista sarjakuvaa useimmin syytetään. Rasismi, väkivallan ja sodan ihannoiti ja vääristyneet asenteet naista kohtaan ovat näkyvimmillään sarjakuvalehdissä. Kuitenkin on huomattava, että sarjakuvalehdet eivät muodosta koko sarjakuvatarjontaa. Sarjakuvakirjat eli -albumit ovat tasoltaan yleisesti huomattavasti parempia, niistä on tarkoitus julkaista oma arvostelu myöhemmin.

Kaikki Suomessa ilmestyvät sarjakuvalehdet ovat ulkomaista alkuperää. Vain parissa lehdessä on joidenkin suomalaisten taiteilijoiden yksittäisiä töitä. Vieraasta alkuperästä johtuen monissa sarjakuvalehdissä on nykypäivän suomalaisen yhteiskuntaan kuulumattomia asenteellisia aineksia.

Suomalaisuushan ei sinällään takaa sarjakuvaankaan hyvää tasoa, vrt. esimerkiksi suomalainen aikakauslehdistö. Mutta lähtiessään omasta kulttuuriympäristöstä ja heijastaessaan oman yhteiskuntansa arvostuksia suomalainen sarjakuva ei olisi monikansallisten makusuuntausten riepotelavana. Näin voisimme välttyä turhanpäiväiseltä sarjakuvan halventamiselta.

Arvostelumme tulos on lohduton. Suomessa ei ilmesty tällä hetkellä yhtään todella hyvää sarjakuvalehteä, ja keskita-soistenkin julkaisujen määrä on huolestuttavan pieni. Näin ollen tasoltaan keskinkertainenkin lehti näyttää arvostelussamme hyvältä.

Yleisimpiä heikkouksia ovat olleet huolimaton tai huono kuvitus, mielikuvitukseton tai asenteellinen juoni. Muita heikkouksia ovat olleet mm. huono painojälki, huono värierottelu ja huolimaton käännöstyö.

Korkeatasoisten mustavalkoisten sarjojen määrä on pieni; mustavalkoisia sarjoja muutetaan värilliseksi lukijoiden makuun ja mielipiteisiin vedoten. Kasvattajien ja valistajien olisi syytä muistuttaa, että mustavalkoisuus ei sinällään ole värittömyyttä.

Ylimääräistä kiitosta ansaitsevat lehdet, joissa mainitaan sarjojen piirtäjät ja käsikirjoittajat.

Sarjakuvalehdet muodostavat huomattavan osan lasten ja nuorten kulttuurielämyksistä, ja jo tästäkin syystä olisi niiden taso saatava pikaisesti nousemaan.

Miten saada Suomeen korkeatasoisia sarjakuvalehtiä?

Yksityisten kustantajien kiinnostus korkeatasoiseen ulkomaiseen ja ennen kaikkea suomalaiseen sarjakuvaan on valittavan heikkoa. Koska huonokin tuote käy hyvin kaupaksi, ei parempi, mutta samalla kalliimpi materiaali ylitä kustantajien kiinnostuskynnystä. On vaadittava parempia sarjakuvalehtiä!

Suomen Sarjakuvaseura jätti syksyllä 1978 opetusministeriölle esityksen suomalaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden tukemiseksi. Tuo esitys ja siinä kaavaillut tukimuodot soveltuvat sarjakuvan osalta parhaiten sarjakuvakirjoihin, sarjakuvalehdille ainoa käyttökelpoinen valtiollinen tukimuoto olisi tuotantotuki suomalaisen sarjakuvalehden kustantamiseksi.

Kotien, koulujen ja joukkotiedotuksen tulisi antaa kansalaisille valmiudet sarjakuvan kriittiseen arviointiin ilmaisumuodon omat lähtökohdat huomioon ottaen. Sarjakuva on oma ilmaisumuotonsa, joka yhdistää kuvan ja sanan, ja näin ollen sitä tulee arvioida tältä pohjalta.

Sarjakuvien yliolkainen tuomitseminen ja sensuuri ei ole ratkaisu huonoa laatua vastaan. Vain tarjontaa parantamalla parannamme sarjakuvalehtien tasoa.

Helsingissä toukokuussa 1979

Suomen Sarjakuvaseuran arvostelulautakunta